

آزمون روش های تفکر

نام و نام خانوادگی ..... شعبه مدرسه دانشجویی یا معرف ..... شماره تلفن همراه .....

۱. از آیات اول تا سیزدهم دیدنی ها و شنیدنی های سوره مبارکه مزمل را به تفکیک بنویسید.
۲. از بین موارد دیدنی و شنیدنی یک مورد دیدنی یا شنیدنی ترکیبی نشان دهید. (ترکیبی یعنی مربوط به رابطه دو یا چند دیدنی و شنیدنی است).
۳. از آیات اول تا نوزدهم قالب ادبی آیات را بنویسید. حداقل سه گزاره قابل استنتاج از قالب ادبی بنویسید. شماره آیات را درج نمایید.
۴. از آیات اول تا نوزدهم قالب بیانی آیات را بنویسید. حداقل سه گزاره قابل استنتاج از قالب بیانی بنویسید. شماره آیات را درج نمایید.
۵. با توجه به محدوده ای از سوره مزمل که مشخص می کنید پس زمینه آن را به دست آورده و عناصری از آن تعیین و براساس آن یک یا چند گزاره بنویسید.
۶. از آیات ششم تا هشتم براساس تحلیل واژه های سوره، گزاره هایی بنویسید.
۷. مجموعه ای از گزاره های سوره مبارکه مزمل را ارائه دهید که براساس آن بتوانید گزاره های خود را در دو سطح گزاره های هست و نیستی، و باید و نبایندی تفکیک کنید. (لازم است نظم گزاره ها شما را به حقیقتی از حقایق سوق دهد.) (شماره آیه فراموش نشود).
۸. با توجه به گزاره های فوق گزاره های درجه دوم و سوم نیز استخراج کنید. شمار آیه و گزاره فراموش نشود.
۹. سوره را بخش بندی کرده و براساس آن، سوره را در قالب موضوعاتی ارائه داده سپس سوره در نمایی تصویر به صورت نمودار نشان دهید.
۱۰. متن پشت صفحه از المیزان است این متن را به صورت گزاره های تفکیک کرده (علامت گذاری کنید) و کار فکری که در رابطه با آن گزاره انجام شده را بنویسید.
۱۱. تفکر را تعریف کرده و برای تفکر سیری معرفی کنید و براساس این سیر، مهارت هایی برای ارتقاء تفکر ارائه دهید. ارتباط درس های کتاب با این مهارت ها را بیان کنید.

«پس اینکه می فرماید: "إِنَّا سَأَلْنَاكَ عَلَيْنَا قَوْلًا ثَقِيلًا" منظور از "قول ثقیل" همین قرآن عظیم است، به دلیل اینکه این آیات را که در اول بعثت نازل شده برای هر کس بخوانی همین به ذهنش می رسد، مفسرین هم قول ثقیل را به قرآن تفسیر کرده اند.

این آیه در مقام تعلیل حکمی است که جمله "فَمِ اللَّيْلِ..." بر آن دلالت دارد، در نتیجه به مقتضای سیاق - با در نظر گرفتن اینکه خطاب به خصوص رسول خدا (ص) است - این معنا را می رساند که اگر گفتیم شب زنده داری کن، و در شب با خواندن نماز متوجه درگاه ما شو، برای این بود که خود را برای کرامت قرب و شرف حضور، و افتخار همکلامی با ما آماده سازی، تا ما قول ثقیلی را بر تو القاء کنیم. بنا بر این، نماز شب راهی است که آن جناب را به چنین موقعی کریم منتهی می سازد. در جای دیگر هم خدای سبحان نماز شب را راه به سوی خدا خوانده، می فرماید: "إِنَّ هَذِهِ تَذْكَرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا" «این يك تذکر و یادآوری است پس هر کس بخواهد می تواند به سوی پروردگارش راهی اتخاذ کند. سوره دهر، آیه ۲۹». خدای سبحان در آیه زیر وعده بیشتری داده، فرموده: "وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَّكَ عَسَىٰ أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّخْمُودًا" «در پاره ای از ساعات شب تهجد کن، تهجدی داوطلبانه که امید است پروردگارت تو را به مقامی محمود مبعوث فرماید. سوره اسراء، آیه ۷۹» که در تفسیر همین آیه معنای مقام محمود را بیان کردیم. و وقتی یکی از جهات سنگینی قرآن سنگینی معارف آن، و نیز پذیرفتن شرایع و احکام آن است قهرا بر امت هم ثقیل خواهد بود، همانطور که بر رسول خدا (ص) سنگین بود، پس معنای آیه این است که: ما به زودی به توحی می کنیم قولی را که هم برخوردت سنگین است و هم بر امتت، اما سنگینی آن بر خود تواز جهت صعوبت تحقق حقائق آن، و از جهت مصائبی است که در طریق ابلاغ آن خواهی دید، و سلب راحت و فراغت است که از تو خواهد شد، و از جهت مجاهدت نفس و انقطاع به سوی خدا، و زحماتی است که لازمه گرفتن وحی است. و اما سنگینی آن بر امتت از این جهت است که آنها هم در پاره ای از جهات یاد شده با تو شریکند، از آن جمله تحقق دادن به حقائق قرآن در نفس، و نیز پیروی اوامر و نواهی خدا و رعایت حدود آن است، که هر طایفه از طوایف امت به قدر وسع و طاقتش باید این رنجها را تحمل کند.»

کلمات مورد نیاز:

نشأ: هو إحداث أمر مستمر، أو حدوثه في استمراره و مع البقاء. (پدیدار شدن امری که استمرار دارد و یا به وجود آمدنش وابسته به استمرار آن و همراه با بقای آن است.)

الناشئة: ما يحدث من شيء في استمرار و امتداد. و المراد حدوث خصوصية روحانية صافية و امتداد زمان حال عن الكدورات و الموانع و الهيجانات.

وطأ: هو استعلاء على شيء و جعله تحت النفوذ و التصرف. (تسلط بر چیزی و قرار دادن آن تحت نفوذ و تصرف)

قول: هو إبراز ما في القلب و إنشاؤه بأي وسيلة كان. (ابراز آنچه در قلب است به هر وسیله ای که باشد.)

و القيل: قول فيه تحقق و انطباق. (قيل قولی است که در محقق شدنی است و با واقع انطباق دارد.)

سبح: هو الحركة في مسیر الحق من دون انحراف و نقطة ضعف، أو كون على الحق منزها عن نقطة ضعف. (حرکت سریع در مسیر

حق بدون انحراف و ضعف است یا برحق بودن منزّه از نقطه ضعف است.)

بتل: الإبانة و الفصل بين الشئین. (جداسازی و فصل بین دو چیز است.)

سوره مزمل	سورة الْمُرْمَل
به نام خداوند هستی بخش مهربان.	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
هان، ای جامه به خود پیچیده! (۱)	يَا أَيُّهَا الْمُرْمَلُ (۱)
شب را جز اندکی، [به عبادت] برخیز (۲)	قُمْ اللَّيْلَ إِلَّا قَلِيلًا (۲)
نیمی از آن را، یا اندکی از آن بکاه. (۳)	نِصْفَهُ أَوْ انْقُصْ مِنْهُ قَلِيلًا (۳)
یا بر آن [نیمه] بیفزای و قرآن را شمرده و با تأمل بخوان. (۴)	أَوْزِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا (۴)
همانا ما به زودی بر تو گفتاری گران القا خواهیم کرد. (۵)	إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا (۵)
مسلم پدیده‌ی شب [خیزی] دارای استحکام بیشتر و ذکر و قرائت [در آن] استوارتر است. (۶)	إِنَّ نَاشِئَةَ اللَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَظَنًا وَأَقْوَمُ قِيلًا (۶)
تحقیقا تو را در روز آمد و شدی طولانی است. (۷)	إِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ سَبْحًا طَوِيلًا (۷)
و نام پروردگار خود را یاد کن و [از همه] بریده یکسره به سوی او روی آور. (۸)	وَادْكُرْ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَبْتِيلًا (۸)
[اوست] پروردگار مشرق و مغرب که معبودی جز او نیست، پس او را کارساز خویش گیر. (۹)	رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ وَكِيلًا (۹)
و بر آنچه می‌گویند صبر کن و به شیوه‌ای نیکو از آنان دوری گزین. (۱۰)	وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَاهْجُرْهُمْ هَجْرًا جَمِيلًا (۱۰)
و مرا با تکذیب کنندگان صاحب نعمت واگذار و اندکی مهلتشان ده. (۱۱)	وَذَرْنِي وَالْمُكَذِّبِينَ أُولِي النَّعْمَةِ وَمَهَلْهُمْ قَلِيلًا (۱۱)
همانا نزد ما زنجیرها و آتش افروخته است، (۱۲)	إِنَّ لَدَيْنَا أَنْكَالًا وَجَحِيمًا (۱۲)
و طعامی گلوگیر و عذابی دردناک. (۱۳)	وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ وَعَذَابًا أَلِيمًا (۱۳)
روزی که زمین و کوهها به لرزه در آیند و کوهها توده‌ای از ریگ روان شوند. (۱۴)	يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيبًا مَّهِيلًا (۱۴)

<p>در حقیقت ما به سوی شما رسولی که گواه بر شماست روانه کردیم، همان گونه که رسولی به سوی فرعون فرستادیم. (۱۵)</p>	<p>إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَاهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا (۱۵)</p>
<p>[ولی] فرعون آن رسول را نافرمانی کرد پس ما او را به شدت فرو گرفتیم. (۱۶)</p>	<p>فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخْذًا وَبِيلاً (۱۶)</p>
<p>پس اگر کافر شوید، چگونه از [عذاب] روزی که کودکان را پیر می کند خود را حفظ می کنید؟ (۱۷)</p>	<p>فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِن كَفَرْتُمْ يَوْمًا يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيبًا (۱۷)</p>
<p>[روزی که] آسمان از [هیبت] آن در هم شکافت. وعده ای او انجام شدنی است. (۱۸)</p>	<p>السَّمَاءُ مُنْفَطِرٌ بِهِ كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولًا (۱۸)</p>
<p>بی تردید این [آیات] تذکاری است، پس هر که خواست، به سوی پروردگار خود راهی در پیش گیرد. (۱۹)</p>	<p>إِنَّ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا (۱۹)</p>
<p>قطعا پروردگارت می داند که تو نزدیک به دو ثلث از شب و گاه نصف آن یا ثلث آن را [به نماز] بر می خیزی و گروهی از آنان که با تو هستند نیز [چنین می کنند]، و خداست که اندازه ی شب و روز را تقدیر می کند. می داند که شما هرگز نمی توانید حساب آن را [برای زمان عبادت] اندازه گیری کنید پس بر شما بخشید. اینک هر چه از قرآن میسر شد بخوانید. [خدا] آگاه است که گروهی از شما بیمار خواهند شد و عده ای دیگر در پی کسب روزی خدا سفر می کنند و [گروهی] دیگر در راه خدا جهاد می کنند. پس هر چه میسر شد از آن بخوانید و نماز را بر پا دارید و زکات بدهید و به خدا قرض الحسنه بدهید و هر کار خوبی برای خود پیش فرستید آن را نزد خدا بهتر و با پاداشی بزرگ تر باز خواهید یافت، و از خدا آمرزش بخواهید که خدا آمرزنده ی مهربان است. (۲۰)</p>	<p>إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِنْ ثُلُثِي اللَّيْلِ وَنِصْفَهُ وَثُلُثَهُ وَ طَائِفَةٌ مِنَ الَّذِينَ مَعَكَ وَاللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ عَلِمَ أَنْ لَنْ تُحْصَوْهُ فَتَابَ عَلَيْكُمْ فَاقْرَأُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ عَلِمَ أَنْ سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَرْضَىٰ وَآخَرُونَ يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَآخَرُونَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَاقْرَأُوا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرًا وَأَعْظَمَ أَجْرًا وَاسْتَغْفِرُوا لِلَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَحِيمٌ (۲۰)</p>